

KÜLTÜR PARK'IN KULLANIM- KULLANICI PROFİLİ

Kültürpark Kullanıcı Profili

Hande Şahin' Buse Çevik

İzmir Demokrasi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü

Giriş

Kültürpark'ı kimlerin ağırlıklı olarak kullandıkları, ne sıklıkla kullandıkları, kullanım amaçları ve park içinde ne gibi eksikler gördüklerini ortaya koymak amacıyla Kültürpark kullanıcı profili çıkarılmıştır. Profili çıkarmak amacıyla yöntemsel olarak öncelikle alana ait literatür taranmış, daha önce yapılmış alan çalışmalarının sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaların çoğunluğu ankete dayanmaktadır. Mevcut olan verilerin derinlemesine bir analizini yapabilmek, sosyal taşıma kapasitesi ile ilgili de çıkarımlar yapabilmek amacıyla mülakat, odak grup ve katılımlı gözlem tekniklerinden yararlanılmıştır. Bu yöntemle sadece Kültürpark kullanıcılarının profili çıkarılmayacak aynı zamanda park ile ilgili temel algıları, nelerden memnun olup nelerden olmadıkları, parkta kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri, parkla ilgili değişmesini talep ettikleri veya yetersiz gördükleri temel şeyler gibi birçok konu hakkında da çıkarımda bulunulmuştur. Ayrıca daha önce yapılmış anket çalışmalarından elde edilen verilerle de karşılaştırma yapılabilmektedir.

Derinlemesine mülakatlar ve odak gruplar aracılığıyla kullanıcıların profilleri ile ilişkili olarak parkın kullanım amacının ve kullanıcı profilinin zaman içinde değişip değişmediği de ortaya koyulmuştur. Ayrıca park içinde yeni sayılabilecek üretici pazarına dair hem park kullanıcılarının hem o lokasyonda yaşayıp pazarı kullananların hem de park içi çalışanların görüşüne başvurulmuştur.

Zamanın ve diğer kaynakların sınırlılığı da çalışmanın yöntem ve tekniğinin derinlemesine mülakat ve katılımlı gözlem şeklinde yapılmasına neden olmuştur. Çalışmanın amacı doğrultusunda iki ana örneklem grubu oluşturulmuştur. Birinci grubu kullanıcıların doğrudan kendileri oluşturmaktadır. İkinci grubu ise kullanıcıları sürekli olarak gözlemleme şansı olan Kültürpark'ta çalışan güvenlik ve temizlik görevlileri ve parktaki diğer yetkililer oluşturmaktadır. Böylesine bir yol izlenmesinin temel nedeni hem kullanıcılara Kültürpark ile ilgili görüşlerini paylaşma imkânı sunmak hem de onları en doğrudan gözlemleyebilecek kişilerin deneyimlerinden yararlanabilmektir. Kültürpark çalışanları ile görüşmeler yapılırken özellikle uzun yıllar parkta çalışmış kişilerin örnekleme dahil edilmesine önem verilmiştir. Böylece parka gelen katılımcıların profilinin zaman içinde

değişip değişmediği, parkla ilgili yaşanan kullanıcı kaynaklı ve diğer sorunlara dair bulgulara ulaşılabilmektedir.

Bu doğrultuda sahada kullanılmak üzere iki temel form oluşturulmuştur ve çalışmanın rapor kısmında ekte sunulmuştur. Saha çalışması esnasında o an parktan geçen veya park içinde vakit geçiren ve görüşmeyi kabul eden katılımcılarla görüşmeler yapılmıştır. Gündüz ve gece, hafta sonu ve hafta içi kullanıcı profilinin değişip değişmediğini anlamak için farklı zaman dilimlerinde ve günlerde çalışma yürütülmüştür. Çalışmanın saha kısmı yaklaşık 15 günde tamamlanmış, odak grup ve derinlemesine grup çalışmalarının yapıldığı on gün içinde kullanıcı profilini çıkarabilmek için katılımlı gözlemler yapılmıştır. Çalışmanın en büyük sınırlılığı parkın güvenliği sebebiyle akşam ve geç saatlerde gözlem yapma şansının oldukça kısıtlı olmasıdır. Parkın akşam kullanıcı profilini anlamak için ağırlıklı olarak akşamüstü görüşmeler yapılmış veya gün içinde park çalışanlarının deneyimlerinden yararlanılmıştır.

Kültürpark kullanıcı profilini analiz edebilmek için öncelikle parkın kullanıcıları ile sonrasında ise park çalışanlarıyla görüşülmüştür. Böylece kullanıcıların beyanlarını hem teyit etme şansına sahip olunmuş hem de çalışanların, kullanıcılar ve parkla ilgili diğer görüşlerine ulaşılabilmektedir. Özellikle kullanıcılar arasında Kültürpark'a mekansal olarak komşu olarak yaşayan, Alsancak ve Kahramanlar'da oturan kullanıcılar parkın tarihi, kullanıcı profili ve parka dair yaşanan değişimlerle ilgili derinlemesine bilgi sunmuşlardır. Bu anlamda çalışma, örneklemin sınırlılığı çerçevesinde sözlü tarih olma özelliği de taşımaktadır.

Deşifrelerin yapılması 15 günlük bir zaman diliminde tamamlanmıştır. Deşifre işlemi tamamlandıktan sonra Kültürpark üzerine daha önce yapılmış çalışmaların ve raporların bulguları ile karşılaştırma yapılmış ve elde edilenler, her bir soru bir alt başlık oluşturacak şekilde yapılandırılmıştır.

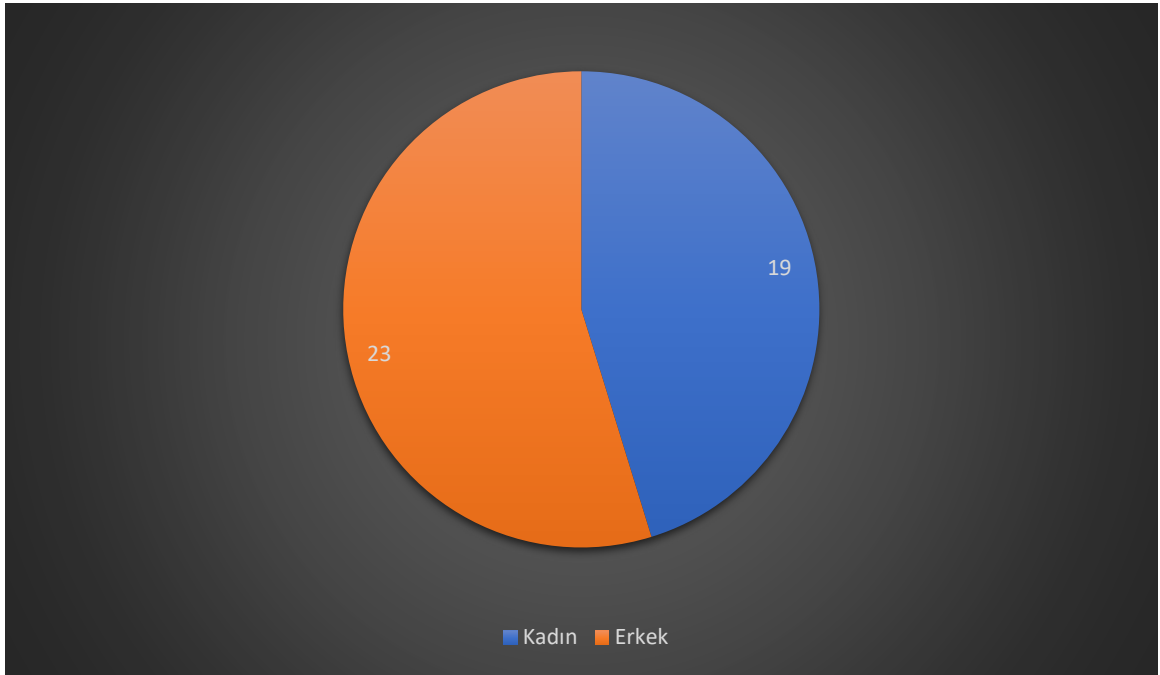
Katılımcılar arasında Kültürpark kullanımı ile ilgili en önemli kırılmalardan biri yaşı daha büyük olan katılımcılar arasında Kültürpark'ın eski haline duyulan özlem konusunda olmuştur.

1.Katılımcıların Demografik Özellikleri

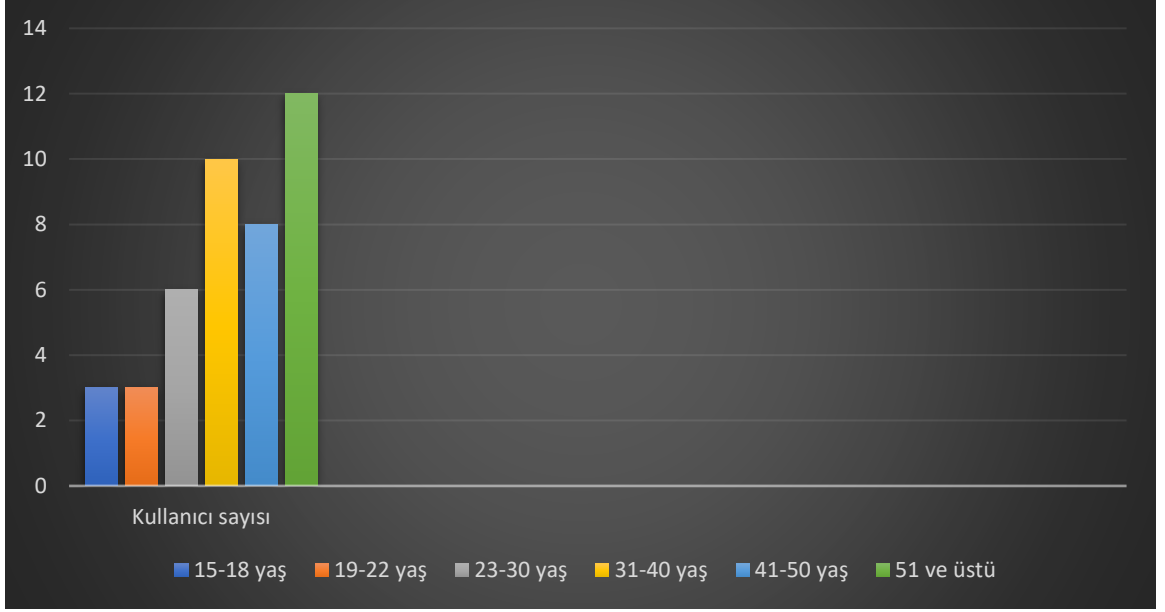
Kültürpark'ın kullanıcı profilinin ortaya konması amacıyla katılımcılara öncelikli olarak demografik özellikleri ile ilgili sorular sorulmuştur. Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları, eğitimleri ve mesleklerinin, parkı kullanım amaçları, kullanım sıklıkları ve kullanım biçimleri (hafta içi/hafta sonu veya gündüz ve akşam) üzerinde belirleyici olup olmadığı sorusuna cevap

aranmıştır. Böyle bir etkinin var olup olmadığı katılımlı gözlemler, çalışan görüşmeleri ve odak grup çalışmalarında da sorgulanmıştır. Bu kısımda önemle belirtilmesi gereken nokta elde edilen tüm bulguların katılımcıların demografik özellikleri de dahil olmak üzere gözlemler ve görüşmelerin sınırlılığı içinde kaydedildiğidir. Örneklem ve çalışmanın süresi arttırıldığında çok daha geniş bir kesit elde etmek mümkün olabilecektir.

Çalışmaya katılan park kullanıcılarının oluşturduğu örneklemin 23'ü erkek, 19'u kadındır. Katılımcıların cinsiyetleri en çok parkı kullanım amaçları ve kullanım biçimlerini etkilemektedir. Özellikle kadın katılımcılar, güvenlik sebebiyle parkı hafta içi ve gündüz kullanmayı tercih etmektedirler. Evli ve çocuklu olan kadın katılımcılar ise, parkı ağırlıklı olarak çocukları gezdirmek ve hava aldırarak amacıyla kullanmaktadırlar. Parkın çocukları gezdirmek için kullanımı, Alsancak'ta çalışan bakıcılar arasında da oldukça yaygındır. Bu duruma hem mülakatlar esnasında hem de gözlem sürecinde sıklıkla denk gelinmiştir. Gözlemler esnasında kimi zaman ikili kimi zaman üçlü bakıcı gruplarına rastlanılmıştır. Çocuklar oynarken bakıcılar kendi aralarında sohbet edip sosyalleşmektedirler.

Tablo 1. Kadın ve Erkek Kullanıcıların Sayısal Dağılımı

Tablo 2. Kültürpark Kullanıcılarının Yaş Dağılımı

Tablo 2’den de anlaşılacağı üzere park kullanıcıları arasında çalışmaya katılan 15-18 yaş arasında 3 katılımcı, 19-22 yaş arasında 3 katılımcı, 23-30 yaş arasında 6 katılımcı, 31-40 yaş arasında 10 katılımcı, 41-50 yaş arasında 8 katılımcı, 50 yaş ve üstü 10 katılımcı bulunmaktadır. Parkı kullanan yaş grubu içinde sayısal olarak en yoğun grup 50 yaş ve üstüdür. Bu grupta yer alan park kullanıcıları içinde özellikle emekliler önemli bir yere sahiptir. Birçok emekli için Kültürpark sıcaklığın yüksek olmadığı saatlerde buluşma ve sosyalleşme yeridir. Bu durum, katımlı gözlemlerde de saptanmıştır. Park, evli, çocuklu 23-30 ve 31-40 yaş aralığındaki kadın katılımcılar içinse daha çok çocuk gezdirme ve spor yapma işlevine sahiptir. Özetle katılımcıların buldukları yaş diliminin parkı kullanma amaçları ve saatleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Yaş değişkeni ise parkın kullanım amacında belirgin bir farklılaşmaya neden olabilmektedir. Özellikle parkı düzenli olarak spor yapmak için kullananların yaşı görece daha gençtir. Yaş ilerledikçe park emekli olan diğer arkadaşlarla buluşma mekânı, daha sakin bir şekilde yürüyüş yapma alanı olarak da kullanılmaktadır. Gençler mekâna sevgilileri ve kendi yaş grupları ile gelmektedir. Parkın aynı yaş grubundan arkadaşlarla kullanımı yaşlılar ve ileri orta yaş gruplarında da yaygındır. Eşleri çalışan ev hanımı olan kullanıcılar ise parka genellikle çocuklarıyla birlikte gelmektedirler. Yaşı ileri yaşta olan ve emekli olmuş katılımcılar hafta içi gündüz parkta buluşmayı tercih etmektedir. Erkek katılımcılar arasında akşamüstü ve daha ileri saatlerde park kullanımları, kadın katılımcılara göre daha yüksek orandadır. Bu durum, ilerleyen bölümlerde çok daha detaylı olarak ele alınacak olan güvenlik problemi ile yakından ilişkilidir. Özellikle evsizlerin, tinerçilerin ve fuhuş pazarlığı yapanların varlığı, kadın kullanıcıları, parkı kullanmada çok

daha çekingen yapmaktadır. Bu durum hem katılımcılar hem de parkın güvenlik ve temizlik görevlileri tarafından defalarca belirtilmiştir.

Kültürpark'ı en çok hangi yaş grubundan kişilerin kullandığını anlamak amacıyla parkta sürekli olarak çalışan güvenlik ve temizlik çalışanlarına park kullanıcılarının profilleri ile ilgili sorular yöneltilmiş, kendi öznel gözlemlerini paylaşmaları istenmiştir:

*“Her çeşitten yaş grubu gelmektedir. **Basmane** civarından yaş grubu yüksek evsizler, alkolikler, eşcinseller, para karşılığı çocuklarla birlikte olmak isteyen kişiler ve madde bağımlıları gelmektedir. Her saat buradalar. Ballıkuyu, Kadifekale, Suriyeliler evsiz güçsüz olan sinyalciler, Basmane çukurunda yaşayanlar, travestiler çok gelir. Kadro aynıdır hiç değişmez. Yüzler de değişmez. +30 sabah erken saatlerde ve akşamüzeri gelirler.”*

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

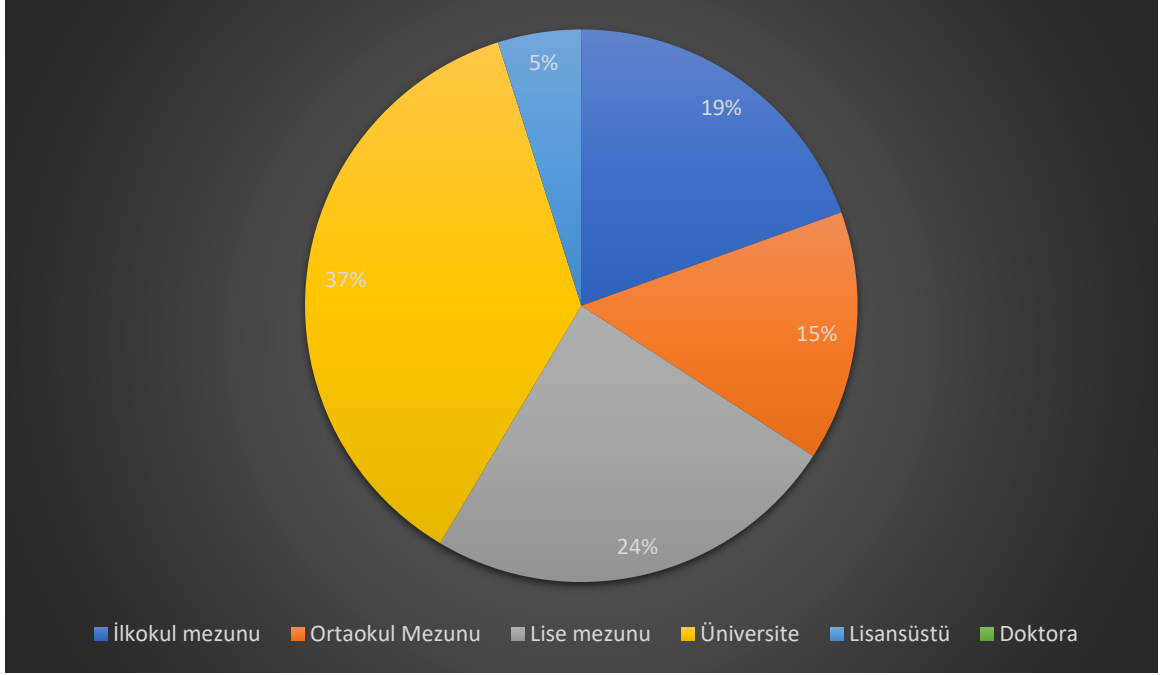
Park çalışanlarının sıklıkla paylaştığı gözlemlerden biri parkın kullanıcılarının yaşlarının park içinde yapılan etkinliklerde, parkın kullanım amacı ve parkın kullanım zamanı üzerinde oldukça etkili olduğudur.

*“Bütün yaş grubu gelmekte. **İsmet İnönü sanat merkezine** daha çok orta yaş grubu gelmektedir. Akşam 8'den sonra tiyatro etkinliklerine genel zamanlarda ise spor aktivitelerinde geldikleri görüyorum. 20-30 yaş arası 12.00 ile 15.00 saatleri arasında. Yaşlı- 50+ yaş grubu paraşüt kulesi. 20 yaş grubu – evsizler akşam madde kullanımı yaygın olan gruptur. Paraşüt kulesi etrafı. Çocuk ve aileler havuz başında 26 Ağustos kapısı çim alanı.”*

Çalışan 3, Kadın, 29 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

“0 ile 80 arası tüm yaş grubu gelirken en çok 25 ile 40 yaş arası daha çok öğlenden gece yarısına kadar burada durmaktadırlar. Yani 17.00 ile gece 03.00 arası. 40 + daha çok öğlen geliyor. Akşam gençler ve içkiciler geliyor. Evsizler zaten hep buradalar. “Orta yaş ve yaşlılar gelmektedir. Fuara yakın evsiz, madde bağımlıları 7/24 buradadırlar. Gençler daha çok öğlen, celal atik spor salonuna geliyorlar. En çok öğlen saatlerinde 40-60 yaş arası gelmektedir. “

Çalışan 7, Erkek, 36 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 8 ay Görev süresi

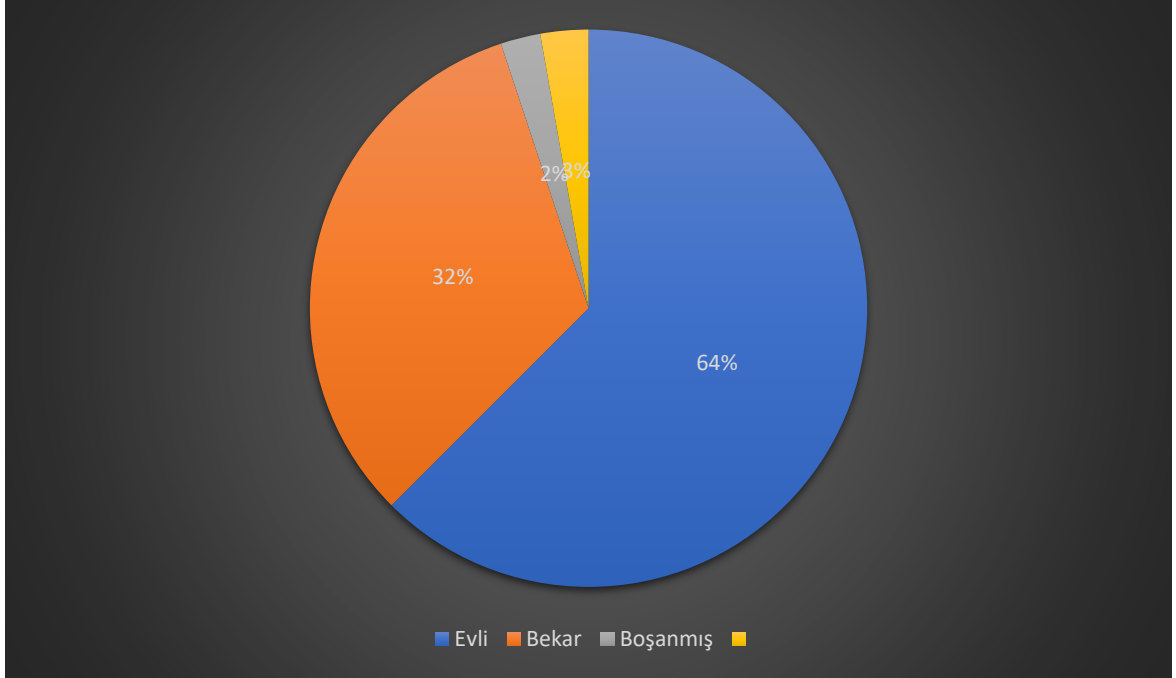

Tablo 3. Kültürpark Kullanıcılarının Eğitim Durumu

Kültürpark kullanıcılarının eğitim durumlarına bakıldığında ise ilköğretim mezunu 8 kişi, ortaokul 6 kişi, lise mezunu 12 kişi, 13 kişi üniversite mezunu, 2 kişi lisansüstü, 1 kişi doktora mezunudur. Katılımcıların 2 (ortaokul mezunu kabul edilmişlerdir)'si lise, 2'si üniversite öğrencisidir (lise mezunu kabul edilmişlerdir). Yüzdesele olarak bakıldığında park kullanıcıları arasında oransal olarak lise mezunları ve üniversite mezunları ağırlıktadır. Bu durum, Kültürpark (2018) Araştırma Sonuçları'n da da benzer çıkmıştır. Çalışmada da parkı en çok üniversite mezunlarının kullandığı görülmektedir. Ancak bu durum, örneklemin sınırlılığı ve çalışmanın özellikle hafta içi ve hafta sonu gündüz saatlerinde yapılması ile ilişkilidir. Park çalışanları özellikle akşam saatlerinde parka neredeyse hiç kadın gelmediğini, park kullanıcı profilinin olumsuz yönde değiştiğini belirtmişlerdir. Parkta akşamları belli bir saatten sonra eğitim seviyesi düşmekte tiner ve alkol bağımlıları, evsizler ve fuhuş pazarlığı yapanlar yoğunluk kazanmaktadır.

Kültürpark kullanıcılarının medeni durumlarının park kullanımı üzerinde bir etkisinin olup olamayacağı sorusuna yanıt verebilmek ve kullanıcı profilinde medeni durumu ortaya koyabilmek amacıyla katılımcılara medeni durumları sorulmuştur. Katılımcılar arasında evli olanların oranı en yüksektir. Evli ve çocuklu aileler için park özellikle çocukların temiz hava

alacağı taşıtlardan uzak hareket edebilecekleri bir alan olarak görülmektedir. Bu durumun daha net ortaya konabilmesi açısından katılımcılara çocuk sahibi olma durumları ve sahip oldukları çocuk sayısı da sorulmuştur. Evli olup yaşı ilerlemiş katılımcılar arasında özellikle emekli katılımcıların gün içinde aktif olarak kullandıkları bir mekandır.

Tablo 4. Kültürpark Kullanıcılarının Medeni Durumu

Parkı ağırlıklı olarak kadınların mı erkeklerin mi kullandıklarını, kullanıcıların cinsiyetlerinin parkın kullanım saatleri ve günleri üzerinde belirleyici olup olmadığını anlamak amacıyla parkta sürekli olarak çalışan güvenlik ve temizlik çalışanlarına park kullanıcılarının profilleri ile ilgili sorular yöneltilmiş, kendi öznel gözlemlerini paylaşmaları istenmiştir:

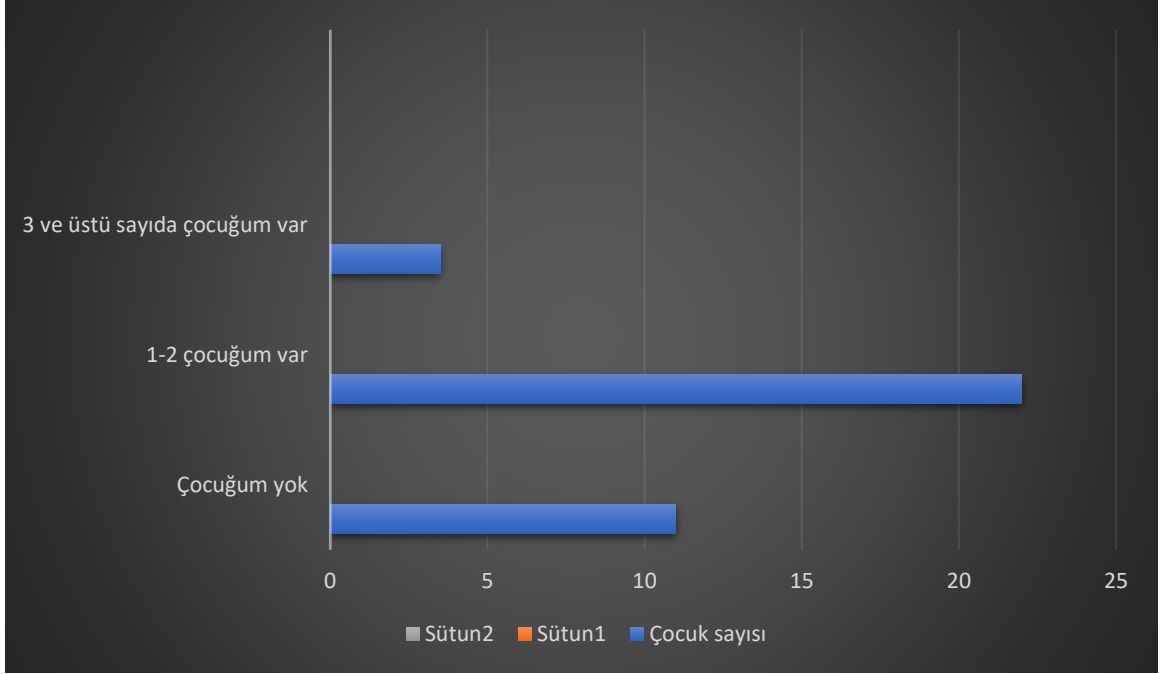
“Erkeler çok gelmekte ama mesela etkinliklere daha çok kadın ve çocuklar gelmektedir. Kadın pek ek gelmiyor gelecekse erkekle geliyor.”

Çalışan 1, Erkek, 45 ve 33 Yaş, Üniversite ve Lise, Güvenlik Görevlisi, 3 ve 10 yıl Görev süresi

Çalışmaya katılan park çalışanları, cinsiyet ve yaşın özellikle parkın kullanım amacı, kullanım saatleri ve günleri üzerinde belirleyici olduğunu çalışma sürecinde sıklıkla belirtmişlerdir.

“Spor aktivitesi + alkol+ farklı amaçlarda (tecavüz, pazarlama) ile gelirken cinsiyet, eğitim durumlarına göre farklılık göstermekte elbette.”

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

Tablo 5. Kültürpark Kullanıcılarının Sahip Oldukları Çocuk Sayısı

Kültürpark Platformu Araştırma Sonuçları (2018:7)'ında yer alan sahip olunan çocuk sayısı sorusu ile 2020 yılında hazırlanmış olan raporumuzun sonuçları paralellik göstermektedir. Özellikle gündüzleri parkı ağırlıklı olarak çocuk sahibi kişiler kullanmaktadır. Her iki çalışmada da sahip olunan çocuk sayısı ağırlıklı olarak 1-2 çocuktur. Benzer durum, park kullanıcıları arasında medeni durumu evli olanlarda da görülmektedir.

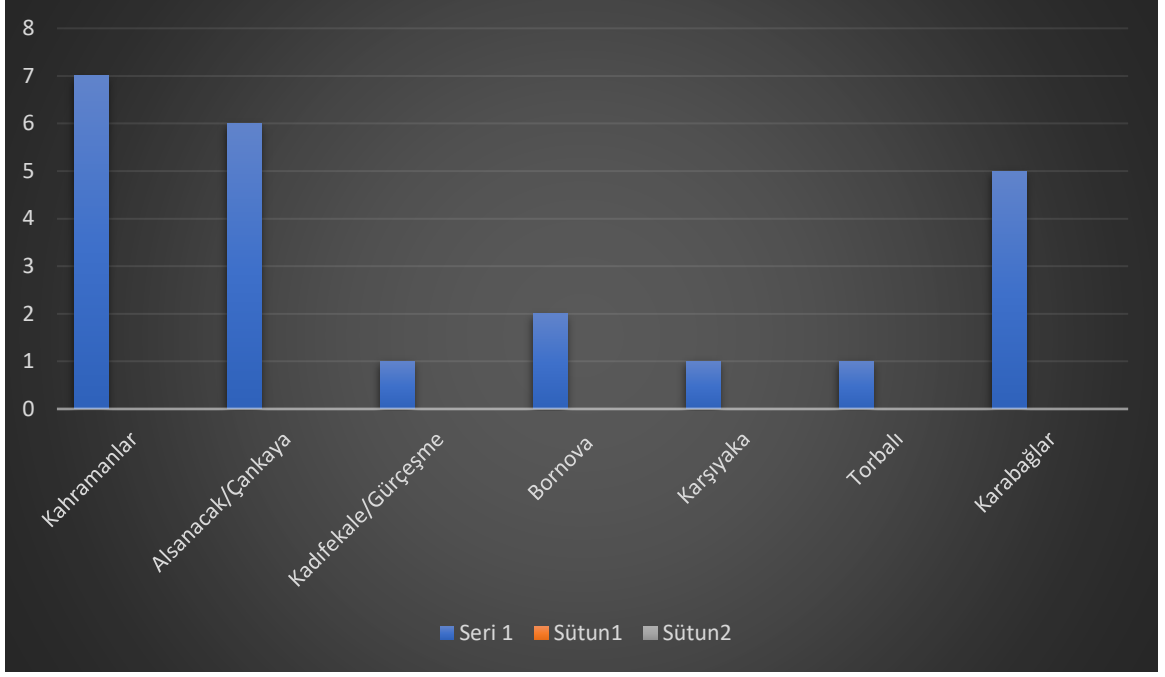
2. Kültürpark Kullanıcılarının İkamet Ettikleri Semtler:

Kültürpark'ın kullanıcı profiline dair çıkarımda bulunabilmek için katılımcılara sürekli olarak ikamet ettikleri semt sorulmuştur. Böylece yaşanan semtin Kültürpark'ı kullanma sıklığı ve parkı kullanma zamanları üzerinde belirleyici olup olmadığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgular göstermiştir ki Kahramanlar ve Alsancak gibi parka doğrudan coğrafi komşuluğu olan semtlerden parka yoğun bir katılımcı trafiği olmaktadır. Bu semtlerde yaşayanlar parkı oldukça düzenli ve sık kullanmaktadırlar. Özellikle spor yapma, çocuk gezdirme gibi kullanım amaçları, bu semtlerde yaşayanlar arasında oldukça yaygındır. Çarşamba günleri kurulan üretici pazarının varlığından haberdar olma ve burada satılan ürünlerden yararlanma bu semtlerin sakinlerinde çok daha yüksektir. Ayrıca katılımcıların

yaşadıkları semt, parka ulaşım biçimlerini doğrudan etkilemektedir. Yakın mesafede oturan katılımcılar yürüyerek geldiklerini belirtirken, Bornova Karabağlar, Karşıyaka gibi daha uzak semtlerden parka gelenler özellikle metro tramvay, dolmuş kullandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar arasında ulaşım imkanları ile ilgili sorun yaşadıklarını belirten katılımcı yok denecek kadar azdır. Özellikle metro en çok kullanılan ulaşım araçlarından biridir.

Örneklemin sınırlılığı ile parkı aktif olarak kullanan kullanıcıların ağırlıklı olarak Kahramanlar (12 Kişi), Alsancak (10 Kişi)'dan geldiği söylenebilir. Parkı kullanmak için Kadıfekale/Ballıkuyu (2 Kişi), Gürçeşme (1 Kişi), Çankaya (3 Kişi) gibi yakın semtlerden, Bornova (3 kişi), Karşıyaka (3 Kişi), Güzelyalı (2 Kişi) gibi görece yakın semtlerden, Narlıdere (1 Kişi), Torbalı (1 Kişi), Karabağlar (1 Kişi), Bayındır (1), Buca (1) gibi uzak semtlerden gelmektedirler. Çalışmaya katılan bir kişi de Kültürpark'ta sürekli yaşayan evsizlerden biridir.

Torbalı gibi uzak semtlerden gelenler, metroyu kullanarak çok rahatlıkla geldiklerini belirttiler. Aynı durum Karşıyaka ve Bornova'dan gelenler kullanıcılar da görülmüştür. Kullanıcıların hangi semtte ikamet ettikleri, parkı kullanım sıklığını ve parka ulaşım biçimi üzerinde doğrudan belirleyici olabilmektedir. Kahramanlar ve Alsancak'ta oturanlar, parkı haftada 3-4 kez kullandıklarını çoğunlukla da yürüyerek geldiklerini belirtmişlerdir. Gürçeşme, Kadıfekale/Ballıkuyu, Güzelyalı, Çankaya gibi semtlerden parkı kullananlar da yürüyerek gelmeyi tercih etmektedirler. Diğer semtlerden gelenlerin kullanım sıklığı görece daha azdır.

Tablo 6. İkamet Edilen Semtler

Çalışma sürecinde Kültürpark'ı aktif olarak kullanan kullanıcıların ağırlıklı olarak hangi semtlerde yaşadıklarına dair elde edilen bulgular, Kültürpark Platformu'nun 2018 yılında yapmış olduğu 306 katılımcının yer aldığı Kültürpark Araştırma Sonuçları ile paralellik göstermektedir. Çalışmaya katılanların %31'i Konak, %15 Karşıyaka, %13'ü Buca, %9 Bornova'da ikamet ettiklerini belirtmişlerdir. Çalışmanın sonuçları göstermektedir ki Gaziemir, Güzelbahçe, Narlıdere, Balçova gibi semtlerde ikamet edenlerin oranı ise oldukça düşüktür (Kültürpark Platformu Araştırma Sonuçları, 2018: 7).

3. Kültürpark Kullanıcılarının İzmir'de Yaşama Süreleri ve Parkı Kullanma Geçmişleri:

Katılımcılara İzmir'deki yaşama süreleri ve parkı ne zamandır kullandıkları soruları sorulmuştur. Bu iki soru yardımıyla kentte yaşama süresinin veya o kentte doğmanın, kentli olma durumu ve kentsel mekanlardan faydalanma üzerinde etkili olup olmadığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede Kültürpark ile ilgili anlamlı bir veriye ulaşılmıştır. Özellikle İzmir'de doğup büyüyen park kullanıcılarının, Kültürparkı kullanmaya başlamaları oldukça eski yıllara dayanmaktadır. Birçok katılımcı parkı çocukluğundan beri kullandıklarını belirtmişlerdir. Kültürparkla ilgili ulaşılan diğer anlamlı veri de parkın kuşaklar arası aktarılan sembolik bir anlamı olduğudur. Kültürparkı kullanan katılımcılar, parka ilk kez aileleriyle geldiklerini, ilk ne zaman geldiklerini hatırlamayacak kadar küçük olduklarını belirtmişlerdir. Bu anlamda Kültürpark'ın, İzmir için kuşaklar arası aktarılan bir değer olduğu söylenebilir.

Özellikle İzmir’de doğmuş veya 30 yılın üstünde İzmir’de yaşayan aileler için Kültürpark ziyareti özellikle fuar zamanlarında yapılan bir gelenek olarak uzun yıllar devam etmiştir. Özellikle Enternasyonal Fuar zamanı, kentte yaşayanlar, aileleri ve kimi zamanda şehir dışından gelen misafirleri ile senede bir kez de olsa, mekânı ziyaret etmekteydiler. Bu durum, mekânın tanınırlığını önemli ölçüde etkilemektedir. Birçok katılımcı Kültürparkı ilk kez aileleriyle yapılan fuar ziyaretlerinde gördüklerini daha sonraki zamanlarda gitmeye devam ettiklerini belirtmişlerdir.

“50 yıldır, doğma büyüme İzmirli’yim. 44 yıldır geliyorum. Çok eski zamandan beri ben tam hatırlamıyorum ama eskiden Kültürpark insanlar için bir dönümdü. Mola yeri idi ve bilinirdi. Kültürpark değerdi.”

Katılımcı 6, Erkek, 50 Yaş, Emekli Matematik Öğretmeni, Üniversite Mezunu, Evli, 3 Çocuk Sahibi

“81 yıldır. Benim ailem eski İzmirli. İzmir de çok eskiden beri buradayız. Aynı yerdeyiz. Hiç değiştirmedik evimizi. 81 yıldır. Ben burada doğdum. Burada su sattım. 1920 ler de ailem buraya gelmiş.”

Katılımcı 16, Erkek, 81 Yaş, İlk okul terk, Emekli, Evli, 3 Çocuk sahibi

“55 yıldır yaşıyorum. Atandım evlendim buradayım. Aynı yerde oturdum. 55 yıldır. Evimin karşısında.”

Katılımcı 20, Kadın, 74 Yaş, Üniversite, Memur emeklisi, Evli, 2 Çocuk sahibi

Çalışma sürecinde gözlemlenen diğer bir bulgu da mekânsal olarak parka komşu veya çok yakın mahallelerde oturan katılımcılar için parkın kullanımı ve tanınırlığı normal seyrinde gelişmiş ve devam etmiştir. Ancak güvenlik sıkıntısı ve park içindeki belli alanların kullanım dışı kalmasıyla park daha az ziyaret edilir hale gelmiştir. Öte taraftan tüketici pazarı gibi özel işleve sahip mekanların park içinde aktif hale getirilmesi hem parkın yeniden tanınmasına hem de kullanım sıklığının artmasına katkı sağlamış gözükmektedir.

“Doğma büyüme 35 yıldır. Geçen kış Ekim- Kasım 2020 gibi geldik. Biz kooperatif üyesiyiz onların sayesinde Kültürparkta çalışmaya geldik. Ondan önce bilmiyorduk burayı ilk defa bu pazarcılık ile geldik. “

“Katılımcı 19, Erkek, 35 Yaş, Orta okul, Pazarcı, Bekar, Çocuk yok.”

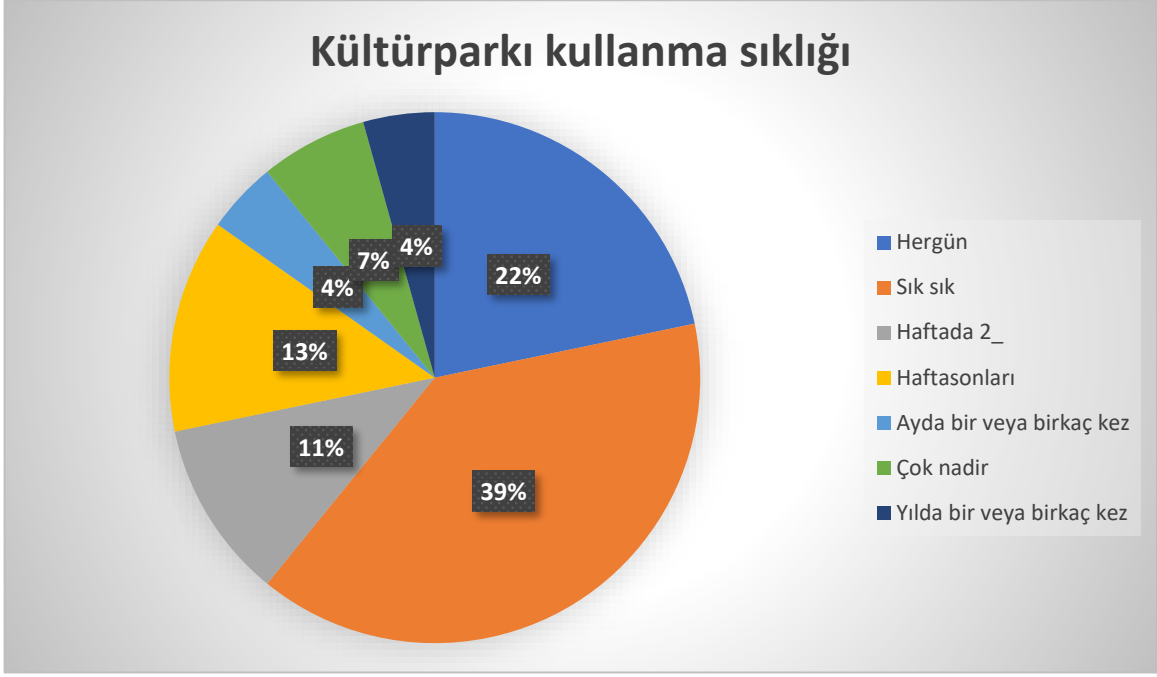
“65 yıldır. Aynı yerdeyiz. 65 yıldır çok eskiden ben küçükken hep buradaydık sonra ne oldu insanlar değişmeye başladı çok sıkıldık parktan hiç bize yeni şeyler değişiklikler vermeyince bizde gittik çeşmeden yazlık aldık falan. Bir de Kültürparka hiç sahip çıkılmadı; kimsesizlerin, evsizlerin, göçmenlerin, kadın kaçakçılarının-satıcıların, hırsızların, madde kullananların yuvası olunca gitmedik ya. Ne zaman Pazar açıldı duyduk kapıcıdan duydum ben Pazar açıldı dedi çok doğal dedi. Bende keşfe geldim. Baktım tüm ürünler doğal sonra buraya gelmeye başladım. “

“Katılımcı 21, Kadın, 65 Yaş, Üniversite, Emekli banka müdürü, Evli, 2 Çocuk sahibi”

İzmir’de doğmuş veya uzun yıllardır İzmir’de yaşamakta olan kişiler arasında Kültürpark’a çok yıllar sonra gelmiş olan katılımcı sadece iki kişidir. Bu durum, parkın İzmir’in genelinde tanınırlığının yüksek olduğu yönünde yorumlanabilir. Ancak parkın tanınırlığında İzmir Enternasyonal Fuarı oldukça belirleyici olmuştur. Bu durum, parkın bundan sonraki yıllardaki tanınırlığı açısından kaygı verici gözükmektedir. Parka ne zamandır geldiği sorulduğunda çoğunluğu çocukluğundan beri geldiğini belirtmiştir. Bu yüzden de “ilk ne zaman gelmişim hatırlamıyorum, ilk kez çocukken geldim,” bu soruya en çok verilen yanıtlar arasındadır.

4. Kültürpark’ı Kullanım Sıklığı ve Ne zamandır Parka Gelindiği:

Kültürpark’ın sıklığı ile ilgili en belirgin veri, parkı düzenli kullananların oldukça düzenli ve sık kullandığı ve bu konuda uzun yıllardır istikrar gösterdiğiidir. Bu kişilerin ortak özelliği parkın civarında oturuyor olmalarıdır. Özellikle emekli ve orta yaş üstü kullanıcılar arasında toplu taşımayı sık sık kullananlar da parka sıklıkla gelmektedirler.

Tablo 7. Kültürpark'ı kullanma sıklığı

Parkı en sık kullananlar arasında spor yapanlar, çocuklarını düzenli olarak parka getirenler, pazarı kullananlar, arkadaşları ile buluşma yeri olarak kullananlar yer almaktadır.

Hafta içi/Hafta sonu Kullanma Gündüz ve Akşam Kullanma

Görüşmeye katılan park çalışanları parkı düzenli kullanan kişilerin yüzlerinin çok tanıdık olduğunu anlatmışlardır.

“+30 sabah erken saatlerde ve akşamüzeri gelirler. Hafta sonu daha çok kalabalık var genelde piknik yapmaya çocuklu aileler gelmekte tabii etkinliklere bağlı.”

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

“Hafta sonu yazları çok kalabalık. Hafta içi genelde spor aktivitesi için gelenler olur. 1 saat durur giderler. Ağırlıklı olarak erkekler gelmektedir. Farklılık gösterir. Akşam ve gece erkekler ve travesti gelirken gündüz kadın gelen sayısı erkeğe göre daha fazladır. Elbette, aileler hep geliyordu şimdi daha çok bireysele döndü. Yerel halk gelmektedir. Hele son zamanlarda pek fazla gelen de kalmadı. Sık sık gördüğüm yüzler var. Bu yüzler daha çok spor

aktivitesi ve yeşillikte oturmak için buradalar. Çevre mahalleden ziyaretçiler gelmektedir. Mahalleler yakın olduğundan yaya geliyorlar ama toplantı vs. olduğundan ya da konser ve fuar olduğunda araçla geliyorlar. Yerel halk gelmektedir. Hele son zamanlarda pek fazla gelen de kalmadı. Sık sık gördüğüm yüzler var. Bu yüzler daha çok spor aktivitesi ve yeşillikte oturmak için buradalar. “

Çalışan 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“Her gün yoğun ama **daha çok gündüz yoğun** olmaktadır. Profil değişmektedir.”

Çalışan 5, Erkek, Yaş sorulmamış, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“**Hafta sonu gelenler yoğunlukta ailedir. Hafta içi yoğunlukta bireysel** ve yahut sevgililer geliyor bezende okuldan kaçan çocuklar mevcut. Erkek daha fazla gelmektedir. Farklılık gösterir. **Erkekler her saatte rahatlıkla** gelirken, kadınlar daha ziyade hava kararmadan gelmeye çalışır. yeşillik alanları ve koşu yolları herkese açık mekanlardır. Fakat sadece geliş amaçlarına göre farklılık olur. **Daha çok yeşillik piknik alanları ve Pazar alanları kalabalık** olmaktadır.”

“Hafta sonu %90 aile, Hafta içi %90 spor amaçlı. Kadınlar gündüz geliyor, erkekler ise akşam ve gece gelmektedir. ”

Çalışan 8, Erkek, Yaş sorulmamıştır, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 9 ay Görev süresi

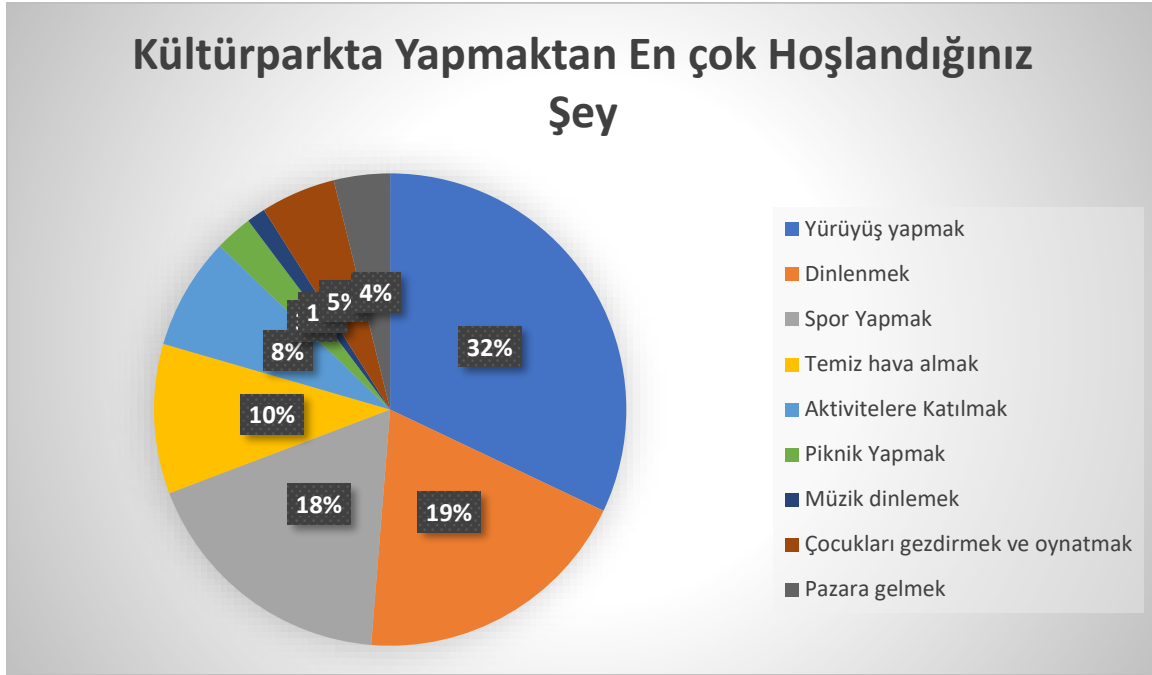
“Hafta sonu bizim orada yani Basmane kapısında etkinlik kurs olduğu için daha çok aile ve çocuk gelmektedir.”

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

5. Kültürpark'ta Yapmaktan En Çok Hoşlanılan Şeyler

Katılımcılara Kültürpark ile ilgili en çok hoşlanılan şeyler sorulmuş, en çok yinelenen cevaplar doğrultusunda çıkarımlarda bulunulmuştur. Kültürpark'ı kullananların en çok ne

sevdiği ve parkla ilgili en çok nelerden hoşlandıkları, parkın bu özelliklerinin öncelikli olarak korunması ve geliştirilmesi için önem arz etmektedir.

Tablo 8. Kültürpark'ta yapılmaktan en hoşlanılan şeyler

Katılımcılar arasında yapılmaktan en çok hoşlanılan şey sorusuna en sık verilen cevap yürüyüş yapmaktır. Bu cevap özellikle kadın veya genç ve orta yaş katılımcılardan gelmiştir. Orta ve üstü yaş grubunun içinde en sıklıkla gelen cevap ise dinlenmektir. Özellikle güneşin daha az olduğu saatlerde arkadaşlarla birlikte oturmak, sohbet etmek dinlenmek adına yapılan en önemli faaliyettir. Spor yapmak da özellikle kadın ve gençler arasında yaygındır. *Kültürpark'ta spor yapmaktan hoşlanınlara koşu pistlerinin durumu sorulduğunda çoğunluğu genel olarak memnun olduğunu belirtmiştir.*

Temiz hava almak, Kültürpark 'ta yapılmaktan en çok hoşlanılan şeyler arasındadır. Bu özellik hem şehir hem de Kültürpark'ın kendi kullanıcıları için sürdürülebilirliğinin en çok desteklenmesi gereken noktalardan biridir. Çocukları gezdirmek de anneler için parkta yapılmaktan en çok hoşlanılan faaliyetler arasındadır. Bu durum, kapılara yakın oturan ailelerin bakıcıları içinde geçerlidir. Bakıcılar gün içinde parkta buluşup hem çocuklara temiz hava aldıklarını hem de kendilerinin sosyalleştiklerini belirtmiştir.

Sosyal etkinliklere katılmak da parkta yapılması tercih edilen faaliyetler arasındadır. Pazara gitmekten hoşlandığını belirten katılımcılar olmuştur. Bu katılımcılar, ağırlıklı olarak Alsancak ve Kahramanlar Kapıları civarında yaşamaktadır. Pazara gelip pazarcı kadınlarla

sohbet etmeyi, organik ürünler hakkında sohbet etmeyi sevdiğini belirten katılımcılar olmuştur. Hatta bu durumun, Kültürpark'a yıllar sonra yeniden gelmelerinde belirleyici olduğunu belirtmişlerdir.

Kültürpark'ı uzun yıllardır kullanan katılımcılar, geçmişte parkta en çok hoşlandıkları ve şimdi özledikleri şeylerden bahsetmişlerdir. Bunların başında Enternasyonal İzmir Fuarını **ziyaret etmek, gazirolara gitmek, gölette gezinmek veya gezinenleri izlemek, kahve, çay ve çorba içmek, iftarı çimlerde yapmak, bunlar** arasında en sık yinelenen cevaplardır. Parkla ilgili özlenen temel şeyler, park içindeki işlevselliğe sahip alanlardır. Kent içinde yaşayanlar için tüm bu faaliyetlerin, Kültürpark 'ta bir arada bulunması parka dair en çok özlenen şeydir. Parkın eskisi kadar talep gören bir alan hale gelmesinde bu işlevlerin bazılarının belli düzenlemeler etrafında tekrar parka kazandırılması, önemli görülmektedir. Bu durum, katılımcıların parkta en çok ne değişse daha çok gelirdiniz sorusuna verdikleri cevaplarla paralellik göstermektedir.

“Bütün yaş grubu gelmekte. İsmet İnönü sanat merkezine daha çok orta yaş grubu gelmektedir. Akşam 8'den sonra tiyatro etkinliklerine genel zamanlarda ise spor aktivitelerinde geldikleri görüyorum. Yaşlı- 50+ yaş grubu paraşüt kulesi. 20 yaş grubu – evsizler akşam madde kullanımı yaygın olan gruptur. Paraşüt kulesi etrafı. Çocuk ve aileler havuz başında 26 Ağustos kapısı çim alanı. Tartan pist de çok yoğun oluyor.”

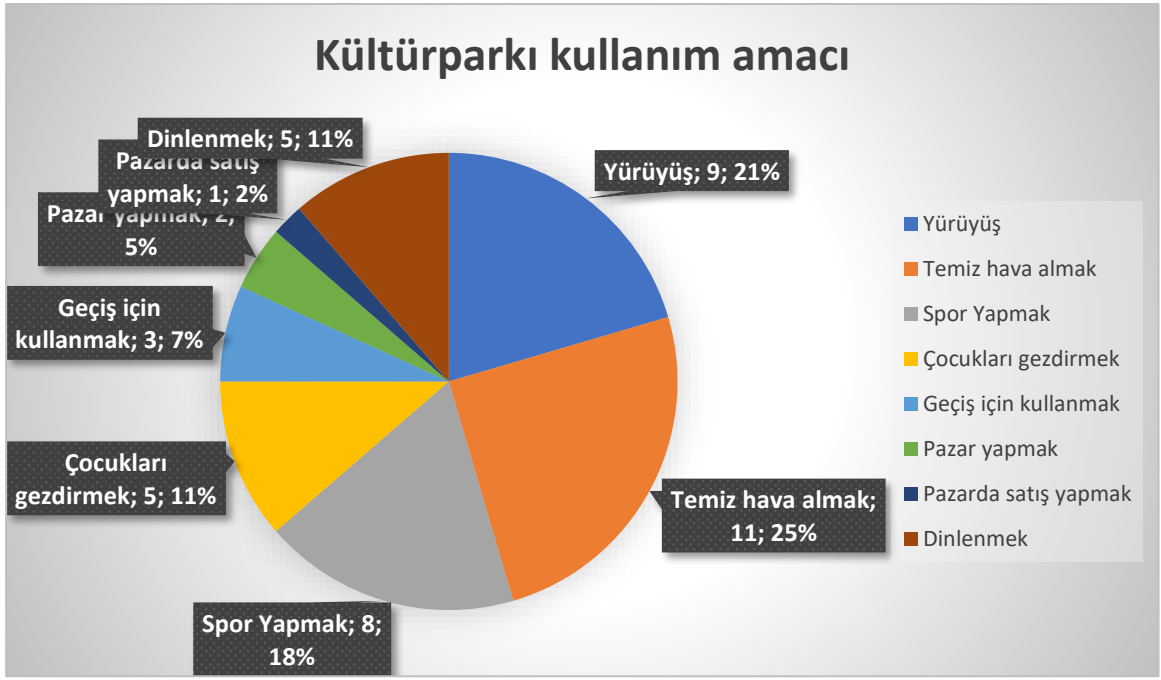
Katılımcı 4, Kadın, 28 Yaş, Lise, Tahsis (Salon) görevlisi, 2,5 yıl Görev süresi

“Eğitimli ve genç gruplar genelde koşu ve spor amaçlı geliyorlar. Çocuk parklarına Suriyeliler gelmektedir.”

Katılımcı 5, Erkek, Yaş sorulmamış, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

6. Kültürpark'ı Kullanım Amaçları:

Kültürpark'a hangi amaçla gelindiği, paraka giriş yapılan kapı ve park içinde hangi alanın kullanılacağı ile ilişkilidir. Bu alanlardaki yoğunluğun anlaşılması için park kullanıcılarının hangi amaçla geldiği sorgulanmıştır. En sık verilen cevaplar arasında **yürüyüş** yapmak, **temiz hava almak, spor yapmak, dinlenmek** gelmektedir. Bunların dışında çocukları gezdirmek ve parka götürmek, Pazar yapmak ve pazarda satış yapmak, geçiş için kullanmak, barınmak (evsizler tarafından), piknik yapmak (özellikle hafta sonları) diğer sık verilen cevaplar arasındadır.

Tablo 9. Kültürpark'ı kullanım amaçları

Kültürpark'a gelenlerin en çok hangi amaçla geldiğini en doğrudan ve dışardan görme şansına sahip olanlar parkta çalışan güvenlik ve temizlik personelidir. Bu sebeple park çalışanlarına, park kullanıcılarının en çok hangi amaçla geldikleri sorulmuştur. Personelin yapmış olduğu gözlemler, parkın bu konudaki önemli problemlerini de ortaya koyar niteliktedir. Park çalışanları parktaki kapıların ve temel lokasyon alanlarının, park kullanıcılarının parka gelme amaçları ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

“7 kapısı mevcuttur. Her kapıdan ayrı ayrı insan ayrı amaçlarla girmektedir. Mesela Lozan, Montrö ve 26 ağustostan girenler hayvanlarını gezdirmek, spor ve piknik amaçlı seyyar sandalye de piknik gelirken kahramanlar bölgesinde yani Basmahane ve diğer kapılar da genelde romanların bölgesi, romanlarda eski hayvanat bahçesinin oralarda piknik yaparlar. Her kes hangi kapıdan girdiyse o kapının bulunduğu alanda genellikle takıldığını görmekteyiz. Servis ve gümrük kapısı alana araç giren iki kapıdır. Basmahane kapısında işsiz, güçsüz, avareler buradadır.”

Çalışan 1, Erkek, 45, Lise, Güvenlik Görevlisi, 10 yıl Görev süresi

Parkta çalışanların önemle vurguladığı diğer bir nokta ise park kullanıcılarının eğitim durumu ve cinsiyetlerinin parkı hangi amaçla kullandıkları üzerinde belirleyici

olduğudur. Özellikle genç ve orta yaş için spor yapmak, kadınlar için çocukların parka getirilmesi, orta yaş ve üstü için yürüyüş yapmak, dinlenmek ve temiz hava almak öncelikli amaçlardır. Aktif olarak çalışanlar ise parkı geçiş güzergahı olarak kullanabilmektedirler. Hafta içi veya hafta sonu olmasına veya akşam veya gündüz olmasına göre parkın kullanım amacı da farklılık göstermektedir. Park özellikle akşam saatlerinden sonra bağımlıların (alkol, tiner vs), fuhuş yapmak isteyenlerin, evsizlerin aktif kullanımına geçmektedir. Bu durum hem çalışanlar için hem de parkı akşam saatleri de kullanmak isteyen kullanıcılar için çok büyük bir probleme dönüşmektedir. Parkı geçiş için kullananlar bile akşam hava karardıktan sonra parkın etrafından dolandıklarını söylemişlerdir. Bu sebepten parkın ivedilikle çözülmesi gereken en önemli sorunu güvenlidir. Güvenliğin artırılması gerekliliği hem çalışanlar hem de kullanıcılar için en önemli konulardan biridir.

“Spor aktivitesi + alkol+ farklı amaçlarda (tecavüz, pazarlama) ile gelirken cinsiyet, eğitim durumlarına göre farklılık göstermekte elbette.”

Katılımcı 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

“Eğitimli ve genç gruplar genelde koşu ve spor amaçlı geliyorlar. Çocuk parklarına Suriyeliler gelmektedir.”

Katılımcı 5, Erkek, Yaş sorulmamış, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

Kültürpark’ın şehir için en önemli işlevlerinden biri kentte yaşayanların temiz hava alabildikleri, doğa ile buluşabildikleri bir alan olmasıdır. Bu durum, park içinde çalışanların gözlemlerine de yansımıştır. Özellikle hafta sonu çocuklu aileler ve spor /yürüyüş yapmak isteyenler için hafta içleri, ağırlık olarak gündüz saatlerinde çalışmayan anneler ve bakıcılar, ileri yaştakiler ve emeklilerin dinlemek ve temiz hava almak için kullandıkları, İzmir içindeki en önemli mekandır. Mekânı bu kadar değerli kılan diğer bir nokta ise tüm bu sosyo ekonomik statüdeki kişilerin kolayca erişimine açık olmasıdır. Yürüyerek veya toplu taşıma kullanarak ulaşımını oldukça kolaydır.

“Daha çok nefes almak ve yahut yakın mahallelerde oturanlar burayı geçit olarak kullanmaktadırlar. Farklılık göstermektedir.”

Katılımcı 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“Kültürpark herkesin evi gibi rahat nefes alacağı bir alandır. O yüzden genelde piknik ve koşu aktivitelerle gelenler aileler olmakta+ gençler. Eğitim durumlarını bilemiyorum ama yaşları her yaş grubundan mevcut.”

Katılımcı 7, Erkek, 36 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 8 ay Görev süresi

6.1 “İzmir’in nefes alacak tek noktası” (Temiz hava, doğa ile buluşmak)

Parkı özellikle sık sık ve düzenli kullananların birçoğunun parkı tercih etmedeki öncelikli sebepleri, kent içinde temiz hava alıp doğa ile buluşabilecekleri ve erişimi kolay tek nokta olmasıdır. Bu yüzden cevaplar arasında doğaya erişmek, temiz hava almak, hava almak en sık tekrarlananlardır. Özellikle pandemi döneminde kendi yemeğini /sandviçini alıp buraya gelmek evde çok bunalmış olan insanlar için bir hayatta kalma stratejisi olarak kullanılmıştır. Pandemi süreçlerinin tüm dünyada daha sık olacağı yönündeki öngörüler göz önünde bulundurulduğunda kent içinde özellikle apartman yaşamına sıkışmış insanlar için bu tarz parkların artırılmasının bir strateji olarak kullanılması oldukça önemli gözükmektedir.

“Namık Kemal Lisesi mezunuyum. Liseden beri kullanıcıyız. İzmir’in tek nefes alacak yeri. Çevrem Alsancak’ta ama burada bulunmamın nedeni- Kültürpark dinlenme yeri. Alışkanlık var. Personel ve temizlik çok iyi. Sakin çevre, temiz, doğal alan olarak. Çok anlamlı ve çok güzel bir yerdir. Fuarın ayrı bir tarafı vardır.”

Katılımcı 6, Erkek, 50 Yaş, Emekli Matematik Öğretmeni, Üniversite Mezunu, Evli, 3 Çocuk Sahibi

6.2 Yürüyüş ve Spor Yapmak /” Kesintisiz ve Trafiksiz Yürüme Şansı”

İzmir’de Kültürpark en düzenli şekilde, yürüyüş ve spor yapanlar tarafından kullanılmaktadır. Sabah ve akşam saatleri spor yapanların yoğun olduğu saatlerdir. Yürüyüş yapanlar için de özellikle gündüz saatleri benzer saatler seçilmektedir. Katılımcılara neden yürüyüş ve spor için Kültürpark’ı seçtikleri sorulmuştur. En sıklıkla verilen cevap parkın yeterliliği sebebiyle kesintisiz yürüme şansına sahip olduklarıdır. Diğer tercih edilme sebebi şehir içinde temiz hava ve yeşillik içinde yürüme şansı sunmasıdır. Yürürken trafikten uzak olma ve erişimin kolay olması da Kültürpark’ın yürüyüş ve spor yapma amacıyla kullanılmasını arttırmaktadır. Orta ve ileri yaşlardakiler için parkın düz ayak oluşu, metroya yakın oluşu, trafikten uzak olması tercih sebebidir. Parkı spor ve yürüyüş için kullananların

en çok talep ettikleri noktalar, özellikle akşam saatlerinde güvenliğin artırılması ve yürüyüş yaparken çay kahve molası verebilecekleri kafelerin açılmasıdır.

6.3 Çocukları gezdirmek veya parka getirmek

Kültürpark'ın en sık kullanım amaçlarından biri de çocukların gezdirilmesi, çocuk parkına getirilmesidir. Çocukların hareket edebilecekleri alanın çok fazla olması, temiz hava alabilmeleri, çoğunlukla araçlardan olmaları sebebiyle ailelerin çocuklar için tercih ettikleri önemli bir yerdir. Özellikle 2020 Covid-19 pandemi sürecinde sokağa çıkma kısıtlamalarının kaldırıldığı dönemlerde kentin farklı bölgelerinde yaşayan aileler çocuklarını Kültürpark'a getirdiğini ifade etmişlerdir. Birçok aile yanlarında çocukları için parka yiyecek getirdiğini belirtmiştir .

Çocuklu ailelerin parka ilgili en önemli sıkıntıları çeşme ve temiz suya erişimde sıkıntı yaşamaları, kendileri ve çocukları için yiyecek teminin sınırlı oluşu, park içinde gezen köpeklerin tehlikeli olabilmesi, kimi zamanda park içindeki araç trafiğidir. (Özellikle görevlilerin kullandığı araçlar)

Alsancak kapısı civarında oturan ailelerin bakıcıları gün içinde diğer bakıcılarla parkta buluşmakta, çocuklar birlikte oynamakta, bakıcılar ise sosyalleşmektedir. Park bu işleviyle (bakıcılar ve çocuklar) yurtdışındaki Central Park gibi parkları anımsatmaktadır. Bazı katılımcılar çocuk parkındaki oyuncakların yeteri kadar temiz ve bakımlı olmadığını belirtirken bazıları da bu konuda sorun yaşamadığını anlatmıştır. Çocuk parklarının kullanımı ile ilgili elde edilen diğer önemli bir veri de Suriyeli aileler ve kentin yerlileri arasında çocuk parkların bölüşüldüğüdür. İzmir'in yerlisi aileler Suriyeli aileler ve onların çocuklarının yoğunlukta olduğu parkları kullanmadıklarını anlatmışlardır.

6.4 Pazar Yapmak veya Pazarcılık Yapmak

Pazar yapmak ve pazarda satış yapmak Kültürparkın en önemli kullanım amaçlarından biridir. Pazarda satış yapmak için pazara gelenlerin bazıları daha önce İzmir'de yaşamalarına rağmen parka hiç gelmediklerini belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra parkı kullanmayı bırakıp uzun yıllar sonra pazarın açılması ile tekrar parka geldiğini belirtenler olmuştur.

“Geçen kış Ekim- Kasım 2020 gibi geldik. Biz kooperatif üyesiyiz onların sayesinde Kültürpark'ta çalışmaya geldik. Ondan önce bilmiyorduk burayı ilk defa bu pazarcılık ile geldik.

Katılımcı 19, Erkek, 35 Yaş, Orta okul, Pazarcı, Bekar, Çocuk yok.

“Pazar açıldığından beri pazara geliyoruz. Ama daha önce konsere falan da Kültürpark iyicene bozdu kendisini. “

Katılımcı 20, Kadın, 74 Yaş, Üniversite, Memur emeklisi, Evli, 2 Çocuk sahibi

“Pazara geliyorum. Normalde benim Pazar işlerini kapıcıya yaptırıyorum çünkü Pazar bizim eve uzaktı şimdi Kültürpark’a Pazar gelince evim Efes apartmanı çok yakın buraya Lozan kapısından giriyorum evim yakın oraya o yüzden ben kendim geliyorum kapıcıya yaptırılmıyorum.”

Katılımcı 21, Kadın, 65 Yaş, Üniversite, Emekli banka müdürü, Evli, 2 Çocuk sahibi

6.5 Evsizlere Barınak

Kentte yaşayan evsizler/tinerciler için park özellikle geceleri ve yaz aylarında barınma amacıyla kullanılmaktadır. Bu durum hem park çalışanları hem parkı ziyaret edenler için kimi zaman önemli bir güvenlik sorununa dönüşebilmektedir. Park çalışanları içinde bir güvenlik amiri özellikle her sabah park içinde bir kamyonetin gezip parktaki evsizlerden gece kalan kartonları topladıklarını ve bu durumun kendileri için önemli bir mesai olduğunu belirtmişlerdir.

“Yatacak yeri yok. Burada kalıyoruz. Kışın da çalışınca otelde yoksa Kültürpark’ta kalmaktayız. Yazın hep burada kalıyoruz. Bazen üstümüzü örtüyorlar.”

Katılımcı 17, Erkek, 35 Yaş, İlk okul, Evsiz, Bekar, 1 Çocuk sahibi

6.6 Parkı geçiş güzergahı olarak kullanmak

Özellikle civarda oturanlar veya civarda çalışanlar için parkın içinden geçerek işe veya istenilen yere gitmek oldukça sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Özellikle sabah saatleri ve akşamüstlerinde parkın bu amaçla kullanılması artmaktadır. Kahramanlar’ da oturanlar, Çankaya veya civarında çalışanlar, parkı bu amaçla kullandıklarını belirtmişlerdir.

“Yakın mahallelerde oturanlar burayı geçit olarak kullanmaktadırlar. Basmane ile 26 Ağustos kapısı arası geçiş olarak kullanılmaktadır.”

Çalışan 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“Alsancak’tan çevre semtlerden yolu kısaltmak için genelde geçiş bölgesi olarak kullanılmaktadır. Yaya gelmektedirler.”

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

6.7 Piknik Yapmak ve Dinlenmek

Piknik yapmak özellikle hafta sonları çocuklu ailelerin tercih ettiği bir etkinliktir. Hafta içine nazaran hafta sonu daha uzak mesafelerden gelenler, parkı çocukları ile piknik yapmak için kullanabilmektedir. Genellikle kendi sandalyeleri ile gelenler, çocuklarının bisikletini vs getirmekte, aileleri ile parkta piknik benzeri dinlenme amaçlı faaliyetler yapmaktadır. Bu ailelerin de en temel talepleri, temiz su, çeşme sayısının artırılması ve özellikle hafta sonu güvenliğin güçlendirilmesidir.

6.8 Etkinliklere (Konser vs.) Katılma ve Lunapark Kullanımı

Çalışmaya katılanlar arasında etkinliklere ve lunaparka düzenli olarak geldiğini belirten olmamıştır. Bu durum, örneklemin sınırlılığında kaynaklanmaktadır. Ancak çalışmaya katılanlar arasında eskisi kadar etkinlik olmadığı yönünde cevaplar verenler olmuştur. Etkinlik konusunda özellikle geçmişe yönelik yoğun bir özlem söz konusudur. Gelip gölette gezenleri izlemeyi, yılın belli dönemlerinde açılan temalı fuarları, gazinoları özlediğini belirtenler katılımcılar arasında oldukça fazladır. Görüşülen çocuklu ailelerden birkaçı ise lunaparktaki oyuncakların pahalı oluşu sebebiyle lunaparkı eskisi gibi kullanmadıklarını söylemişlerdir. Fiyatlarla ilgili düzenleme yapılırsa daha çok geleceklerini anlatmışlardır.

7. Kültürpark’la ilgili Katılımcıların Tespit Ettikleri Temel Problemler

7.1 Güvenlik

Kültürparkla ilgili hem katılımcılar hem de çalışanların en sıklıkla bahsettiği temel problem güvenlidir. Güvenliği ilgilendiren problemler, çok çeşitli olabilmekte, katılımcıların ciddi şekilde can ve mal kaybı korkusu yaşamasına, neden olmaktadır. Bu sebepten de istedikleri halde parkı daha az kullanmak durumunda kalmaktadırlar. Güvenlikle ilgili sorunlar, kamera ve aydınlatma yetersizliği gibi teknik alt yapı eksikliği ile ilgili olabileceği gibi parkı kullanan kişilerin kontrolsüz girişi ile ilgili de olabilmektedir. Özellikle fuhuş, uyuşturucu ticareti ve kullanımı, alkol kullanımının akşam saatlerinde parkın daha karanlık ve kuytu köşelerinde başlaması, evsizler ve Mültecilerin parkı barınma amaçlı kullanmaları ciddi

güvenlik zafiyetine neden olabilmektedir. Bu noktada en sıkıntı duyanlar park ziyaretçileri kadar parkta çalışanlardır. Hem kendi hem de ziyaretçilerin güvenlikleri konusunda yoğun kaygı taşımaktadırlar. Bu konuda yeterli müdahaleyi yapacak yasal haklar ve donanımdan yoksun olmaları, olası her tür saldırı karşısında kendilerini savunmasız bırakmaktadır. Parkın girişlerinin, Sasalı Doğal Yaşam Parkında olduğu gibi kontrollü ve cüzzi bir ücret karşılığında olması, çalışanların müdahale yetkilerinin genişletilmesi talep edilen en önemli noktalardan biridir. Parkla ilgili ne düzelirse parka gelme sıklığınız artar sorusuna verilen cevap da parkın temel problemi nedir sorusuna verilen cevaplar bu noktada kesişmektedir.

7.1.1. Kamera ve Aydınlatma Yetersizliği, Güvenlikçilerin Müdahale Yetkisinin Sınırlı Olması, Vardiya Değişimlerinde Güvenlik Açığı

“Kısmen, güvenlik kamerası sıkıntımız mevcuttur. Güvenlik görevlilerinin yetkisi az. Vatandaş şikayetçi olmadığı müddetçe müdahale edemiyoruz. Alana 7 kapıdan giriş var ama kontrollü giriş yok. Kapılar 10 metre ve 24 saat açık oraya 10 güvenlik konulması lazım. Güvenlik görevlilerin kullandığı teçhizat eksik (jop, kelepçe, haris) herhangi bir saldırıda caydırıcıda kullanılacak herhangi bir şey yok. Suçüstü durumlarda yetkimiz var onun haricinde bir şey yapamıyoruz. Bir de bir saldırıya karıştığımıza zaman kurum bizim arkamızda durmuyor, bizi yalnız bırakıyor bu durumda açıkçası biz de pek bir şeye karışmak istemiyoruz. Ama yine aramızda kalsın siz bunu yazmayın da işimden olmayayım ama bilin yani yalnızız. Mesela bize içmiş biri geldi bıçak salladı bizde kendimizi korumak için bir tepkide bulduk Allah korusun bir şey oldu başımızdaki müdürler hemen işin içinden çıkıyorlar ve dava sizin bizatihi üzerinize kalıyor, kaldı da. Artık biz de pek sorun çıkmasın modundayız. Güvenlik sahiplenilmiyor. Biz de işimizi sahiplenmiyoruz.”

Çalışan 1, Erkek, Güvenlik Görevlisi, 45 Yaş, Lise Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi

“Tuvaletin konusu, parkın vatandaşa açık olması (evsizlerin ve mahkumların burada olması, halka açık yer olduğu için burada olması) halka açık yer olduğu için arama yapılmıyor insanlar elini kolunu sallayarak içeri giriyorlar. İçenlerin evsizlerin olması. Yetkimiz kısıtlı olduğundan biz bir şey yapamıyoruz. Gidip müdahale edemiyoruz. 3-4 aydır cezaevinden mahkûmların çıktığından beri ayık gezen yok. Genelde Basmane tarafında takılıyorlar daha önce Suriye ve Pakistanlılar sıkıntılıydı. “

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

Güvenlik ile ilgili yaşanan sorunların bir kısmı da parkın fiziksel koşullarından ve alt yapı yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Bu sorunların başında parkın aydınlatma ve güvenlik kameralarının yetersiz oluşu sorunları, çok tenha noktaların kontrol edilmesinde yaşanan güçlükler gelmektedir. Bir de parkla ilgili problemlerin yılın belli dönemleri ile ilişkili olarak değişebileceği de ortaya çıkmaktadır.

7.1.2. Mülteciler, Evsizler, Ayyaşlar ve Fuhuş Ticareti Yapanlar

*“Kontrolsüz fuara girmek; kapılarda kontrolsüz giriş ve alanda güvenlik kameralarının yetersiz olması. Aydınlatmanın olumsuz olması. Tenha yerlerde bankların olması gereksizdir. Şarapçıları daha çok tetiklemektedir. Yazları göç oluyor. **Afgan, Suriye** ve İzmir yolcusu yurt dışına kaçmak için fuar bölgesinde çok fazla konaklıyor. Pandemi sürecinden dolayı salınan mahkumlar gidecek yer bulamadıkları için parkta yaşıyorlar.”*

Çalışan 1, Erkek, 45, Lise, Güvenlik Görevlisi, 10 yıl Görev süresi

“Temel problem madde bağımlılarının buraları işgal etmesi. ışıklandırma sıkıntılı. Bazen biz de takipte zorlanıyoruz.”

Çalışan 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

*“Her saat açık olması. 12’den sonra kapalı olmamalıdır. Biz giremiyoruz. Kadınlar rahat edemiyor. Uygunsuz durumlar (cinsel mevzular ve kadın-çocuk pazarlama gibi) yaşanmaktadır. yaz dönemlerinde evsizler, Afgan göçmenler daha çok oluyor. Görünüşü düzgün olmayan, alkol içen, uyuşturucu içenlerin girmemesi. **Suriye ve Pakistanlılar** da çok arttı. Onların yarattığı güvenlik sorunlarından dolayı insanlarda güvenlik talebi çok arttı. “*

Çalışan 4, Kadın, 28 Yaş, Lise, Tahsis (Salon) görevlisi, 2,5 yıl Görev süresi

*“Mülteciler genellikle yaz aylarında kaçma öncesi konaklama olarak kullanıyor. **Pakistan ve Afganistan**. Genelde bu mülteciler Paraşüt alanı yani sorunlu alanlarda burada kalıyorlar. **Yağmurlu ve rüzgârlı günlerde sürekli ağaçlar devriliyor. Cumhuriyet kapısında daha çok oluyor.”***

Katılımcı 5, Erkek, Yaş sorulmamış, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

7. 1.3. Başboş Köpekler

“Köpeklerle ilgili sürekli şikâyet, koşu alanında maskesizler, koşu alanından köpekle ya da bisikletle geçen gençler. Hırsızlık olayları ve özellikle evsizlerle yaşanan sorunlar sıkıntı yaratmaktadır. Ayda 1 – ayda 2 evsizlerin kendi aralarında kapkaç ilgili çıkarttıkları sorunlar olmaktadır. Kafeterya ve lunapark gibi şeyler kapandığı için insanların yapabileceği bir şey yok. Güvenlik alanları nokta nöbeti yaptıkları için hareket yeteneği az. Bu noktada boşluklar arada kalan kısımlar eksik. Güvenlik değişimlerinde ortadaki zamanalar da bile sorun artıyor. Evsizler. “

Çalışan 5, Erkek, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

7.2 Çiçeklerin, Ağaçların ve Yeşil Alanların Bakımı ve Kirliliği

Kirlilikle ve çiçek ve ağaçların bakımı ile ilgili sorunlar iki şekilde ortaya çıkmaktadır. Birincisi daha eğitimsiz veya mülteci, evsiz gibi da grupların tamamen bilinçsizce yaptıkları davranışlar olarak değerlendirilebilir. Örneğin parklar bölgesine Suriyeli mültecilerin bebek bezlerini atmaları gibi.

“Ağaç bakımlarından şikayetçiyim. Çoğu ağaçlar bakımsız ve çürümeye yüz tutmuş. “

Çalışan 9, Kadın, 26 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 4 yıl Görev süresi

“Bir de bu hayvan severlerle sorun yaşıyoruz. Onların her tarafta köpeklerinin tuvaletini yaptırıyor köpeklerinin tuvaletlerini alıp toplamıyorlar normalde ben İsviçre’de kaldım ırada bir parka gittiğiniz zaman köpeklere ait alanlar mevcut. Böyle bir fuarda olması yanlış bence. Bir de şöyle bir şey yapıyorlar: parsel girip de vanaları açıyorlar ve parselleri ve vanaları bozuyorlar. Çok su açık kalınca çiçekler çürüyor. Biz burada çiçekleri suluyoruz, çiçekleri dikili ya burada köpekler buraya giriyor çiçekleri kazıyor benim arkadaşlarıma amirler kızıyor. Biz köpek sahiplerine diyoruz alın köpeklerinizi diyor ki köpeğime karışma, diyor. Tamam tamam peki şöyle yapalım. Bir şunu diyeyim ablacım; Köpekçi çok burada, hayvan sevenler çok burada. Pislik çok burada. Geliyorlar pisliği buraya bırakıyorlar. Zenginler para veriyor köpeğine baktırıyor bakıcı

köpeğin pisliğini bile toplamıyor. Zengin geliyor çeşmenin altına bir tas koyuyor o dolacakmış, bu sefer çok açıyor taşıyor. Amirimiz bize kızıyor. Biz söyleyip ziyaretçileri uyardığımızda bizi şikâyet ediyorlar. Tehdit ediyorlar. Yeşilliklerin içerisine köpekleri giriyor, köpekler hep kırıyor çiçekleri, biz söylüyoruz ama hep aynı devam ediyor.”

Katılımcı 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“Botanik alanları pis, görünen kısımlar kirlî.”

Katılımcı 28, Erkek, 30 Yaş, Lise, İşsiz, Evli, 3 Çocuk sahibi

7.1.5 WC, Temiz Su Yetersizliği ve Aydınlatma Yetersizliği (Çeşme)

Hem katılımcılar hem de çalışanlar park içinde wc ve temiz su ile ilgili erişimde sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ancak çalışmanın yapıldığı haziran ve temmuz aylarından sonra park içi wclerin arttırılmış olması, sorunun görece çözülmüş olduğu yönünde yorumlanabilir.

“Yetersiz. Belli noktalarda sanki özellikle aydınlatma koymuyorlar gibi. Benim kendimi güvende hissetmemden ziyade kadın vatandaşlarımız hiç gelemmez buraya bazı saatlerde. “

Katılımcı 31, Erkek, 29 Yaş, Üniversite, Müdür, Bekar, Çocuk yok

“İyi ki dedik bugün ıslak mendil getirmiştir. Yoksa ellerimiz pis kalacaktı. Hani nerede lavabo!!!!”

Katılımcı 30, Erkek, 39 Yaş, Lise, Fabrika işçisi, Evli, 2 çocuk sahibi

“WC, temiz suya erişim merişim olsa erişicem ama hiç yok. Kullanım dışı. 365 gün ben buradan geçiyorum ben bilmezsem kim bilecek. Var yok bunlar. “

Katılımcı 29, Erkek, 45 Yaş, Lise, Otel çalışanı belboy, Evli, 2 Çocuk sahibi

“Burada tuvalet bir caminin orada heykelin orada var. Kapalı ya. Yok öyle tuvalet falan.”

Katılımcı 27, Kadın, 60 Yaş, Lise, Ev hanımı, Bekar, 4 Çocuk sahibi

7.1.6 Kafeterya Çay bahçesi gibi ailecek ve bireysel oturabilecek yerlerin yetersizliği

Katılımcılar arasında sıklıkla belirtilen bir diğer problem de yürüyüş veya çocukları gezdirmeye çıktıklarında su, çay, kahve alabilecekleri mekanların olmamasıdır. Bu konuda katılımcıların talepleri belediyenin kendi kafeteryalarını açması yönünde olmuştur. Özel şirketlerin ise park içinde mekân açmasını istememektedirler. Bu konuda kadın girişimcilerin belediye bünyesinde desteklendiği mini otobüsler veya küçük kafeteryalar da bir çözüm yolu olabilir. Özellikle üretici pazarının park içinde yarattığı canlandırıcı etki düşünüldüğünde halkın da içine dahil edildiği girişimlerin park için önem arz ettiği söylenebilir.

8. Kültürparkla İlgili Değişmesi İstenilen Şeyler ve Değişmesi Halinde Parka Gelme Sıklığının Artıp Artmayacağı

8.1. Park İçinde Faaliyet Alanlarının Artırılması (Kafeterya, Çay bahçesi)

Parkı ziyaret edenlerin en çok talep ettikleri noktaların başında park içinde farklı işlevlere sahip mekanların artırılmasıdır. Bunlar aile çay bahçeleri, çocuk aktivite alanları, farklı eğlencelere yer verecek alanlar olabilmektedir. Gölet, fuar, hayvanat bahçesi gibi Kültürpark'ın geçmişi ile özdeşleşen mekanlar, park müdavimleri arasında en çok özlenen alanlardır. Hayvanat bahçesinin kent içinde farklı sebeplerle açılmayacak olmasına karşın çocukların farklı hayvanları gözlemleyebilecekleri kafesler, mini göletler, belli ve sınırlı alanlarda gezinen hayvanlar park içinde ziyaretçilerin bu özlemini giderebilecek yerler olabilir. Çocuklar için farklı aktivite merkezleri, büyükler için sosyalleşmenin sağlanabileceği kahve çay evleri bu konuda ilgiyi tekrar arttırıcı etkide bulunabilir. Katılımcılar yılın (yılbaşı vs) belli zamanları açılan farklı fuarlardan özlemle bahsetmişlerdir.

“Aile çay bahçesi önemli ama belediye işletmesi lazım. Özel şirkete verildiğinde mahvolur. Daha uygun fiyata yapılmalıdır. İnsanların eğleneceği ailecek takılacağı mekanlar olmalıdır. Şahular işlettiklerinde mafyalaşıyor bak gazinolar pavyonlar öyle oldu burada. “

Çalışan 1, Erkek, 45, Lise, Güvenlik Görevlisi, 10 yıl Görev süresi

“Biraz daha güvenlik önlemleri, aktivite alanlarının çoğalması. Daha çok vakit geçirilecek oturma bilecekleri kişisel alan gibi bir yer.”

Çalışan 4, Kadın, 28 Yaş, Lise, Tahsis (Salon) görevlisi, 2,5 yıl Görev süresi

8.2 Güvenliğin Arttırılması

Park içindeki güvenlik sorunları, ziyaretçiler arasında en sıklıkla belirtilen problemdir. Özellikle kadın ziyaretçiler için belli bir saatten sonra parkın içinden geçmek oldukça endişe verici olabilmektedir. Hafta sonları parkın daimî güvenlikleri değil şirketten gelen güvenliklerin görev alması da güvenlikte kopukluğa neden olan bir diğer sebeptir. Park içinde güvenlik uygulamalarının hafta sonu ve akşam saatlerinde de sıkı tutulması özellikle kadın katılımcıların gelme sıklığını arttıracacağı gibi toplumsal cinsiyet bakımından eşitleyici bir durum da yaratacaktır.

“Biz gece burada kalalım dedik. Biz gecenin böyle olduğunu bilmiyorduk. Nasıl çıkacağımızı karıştırdık. Karanlık bir de buraları ışık yok. Yolu karıştırdık. Kahramanlardan çıkmışız. Baya aksiyonlu bir durum yaşamıştık. Evsizler ve madde bağımlıları çok tehlikeli milletin karışınıza kızına laf ediyorlar burada. Yalnız biriysen hiç güvenli değil. Çift geliyorsan da maximum saat 18.00 dan sonra güvende değil. Biz aldıklarımızı yiyip kalkacaz. O yüzden geldik buraya. “

Katılımcı 33 (Sevgililer ile görüşme yapılmıştır), Erkek 23 Yaş/ Kadın 19 Yaş, Lise mezunu, Üniversite Öğrencisi, Bekar, Çocuk yok.

9. Çözüm Önerileri

9.1 Güvenlik İle İlgili Öneriler

“Kapılarda çok sağlam bir girişte kontrol olmalıdır. Belki de girişte para alınmalıdır. Yani kısacası Sasalı hayvanat bahçesi gibi güvenlik önlemleri olmalıdır. Toplumsal yozlaşma çok fazla bizim onu önlememiz lazım.

Çalışan 1, Erkek, 45, Lise, Güvenlik Görevlisi, 10 yıl Görev süresi

“Basmene kapısı botanik yolu civarı ve Paraşüt civarı güvenliğin arttırılması. Çocuk oyun alanlarının arttırılması yani Basmene kesimi doğulu ve Suriyeliler kullandığı için diğer kesimler bu tarafı kullanamıyorlar. Güvenlik (polis) ve kafe sorunu çözüldüğünde koronadan sonra daha kalabalık olacaktır.”

Çalışan 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“Kültürpark kontrol zayıf ve başı boş bırakılmış durumdadır. Kültürpark polis her yerde devriye geçmelidir. “Basmane kapısı botanik yolu civarı ve Paraşüt civarı güvenliğin artırılması”

Çalışan 7, Erkek, 36 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 8 ay Görev süresi

“Kapılar paralı ve güvenli olmalı. O zaman her şey düzelecek. Özellikle Lozan kapısında. Çünkü insan orada kendisini nispeten daha güvenli hissediyor.”

Katılımcı 32, Erkek, 69 Yaş, Lise, Emekli, Evli, 3 çocuk sahibi

“Kültürpark iş konusunda parkın çevresinde yaşayan ve parka hâkim olan kişiler tarafından kişileri parkta eleman olarak çalıştırılmalıdır.”

Katılımcı 28, Erkek, 30 Yaş, Lise, İşsiz, Evli, 3 Çocuk sahibi

9.2. Mekanların Açılması ve Kültürpark İçinde Yapılan Faaliyetlerin ve Bu faaliyet ile ilgili alanların Artırılması

“Eskisi gibi olmalı. Gazinolar canlanmalı. Kafeler açılmalı. O zaman daha fazla ziyaretçiye ulaşır. “

Çalışan 5, Erkek, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

“Daha düzgün işletmelerin açılması. Evsizler ve hayvanların olmaması. Çocuk oyun alanlarının artırılması”

Çalışan 9, Kadın, 26 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 4 yıl Görev süresi

“Aileler için kafe tarzı yerlerin olması lazım. Tuvaletlerin olmasını istiyoruz. Gece 12'den sonra giriş olmamasını, olursa da alkollü ya da uyuşturucu içenlerin içeri alınmamasını ve kadınların daha özgür gezmesini istiyoruz.”

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

“Aile çay bahçesi önemli ama belediye işletmesi lazım. Özel şirkete verildiğinde mahvolur. Daha uygun fiyata yapılmalıdır. İnsanların eğleneceği ailecek takılacağı mekanlar olmalıdır. Şahıplar işlettiklerinde mafyalaşıyor bak gazinolar pavyonlar öyle oldu burada.

Çalışan 1, Erkek, 45, Lise Mezunu, Güvenlik Görevlisi, 10 yıl Görev süresi

“Fuarın eski zamanlarını özliyoruz. Eskiden daha civil civildi. Daha çok aktiviteler vardı. Daha çok eğlence alanları vardı. Valla ne deyim. Yürüyüş yapar arkadaşlarla böyle bir yerlerde oturuyorduk çay içerdik. Ramazan da iftar yapardık. Camimiz vardı namazımızı kılıp sonra evimizi dağılıyorduk.”

Katılımcı 27, Kadın, 60 Yaş, Lise, Ev hanımı, Bekar, 4 Çocuk sahibi

EK. 1

Görüşmeci Listesi Kültür Park Kullanıcıları:

Katılımcı 1, Erkek, Güvenlik Görevlisi, 33 Yaş, Üniversite Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi

Katılımcı 2, Kadın, 18 Yaş, Öğrenci, Bekar, Çocuk yok

Katılımcı 3, Kadın 18 Yaş, Öğrenci, Bekar, Çocuk yok

Katılımcı 4, Erkek, 68 Yaş, Malulen Emekli, İlkokul mezunu, Eşiyle Ayrı Yaşıyor, 2 Çocuk Sahibi

Katılımcı 5, Kadın, 30 Yaş, İlkokul Mezunu, Ev Hanımı, Evli, 1 Çocuk Sahibi

Katılımcı 6, Erkek, 50 Yaş, Emekli Matematik Öğretmeni, Üniversite Mezunu, Evli, 3 Çocuk Sahibi

Katılımcı 7, Erkek, 45 Yaş, Mobilya İmalatçısı, Lise Mezunu, Evli, 3 Çocuk Sahibi

Katılımcı 8, Erkek, 63 Yaş, Terzi, Lise Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi

Katılımcı 9, Kadın, Doktor, Üniversite Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi

Katılımcı 10, Erkek, Bilgisayar Mühendisi, Yüksek Lisans Mezunu, Bekar, Çocuk yok

Katılımcı 11, Kadın, Mimar Yüksek Lisans, Bekar, Çocuk yok

Katılımcı 12, Erkek, 30-35 Yaş, Market Çalışanı, Lise Mezunu, Evli, 1 Çocuk Sahibi

Katılımcı 13, Erkek, 50 Yaş, Çiçekçi, Lise Mezunu, Bekar, Çocuk yok

Katılımcı 14, Erkek, 19 Yaş, Üniversite Öğrencisi, Üniversite, Bekar

Katılımcı 15, Erkek, 50-55 Yaş, İlk okul, Pazarcı, Evli, 2 Çocuk sahibi

Katılımcı 16, Erkek, 81 Yaş, İlk okul terk, Emekli, Evli, 3 Çocuk sahibi

Katılımcı 17, Erkek, 35 Yaş, İlk okul, Evsiz, Bekar, 1 Çocuk sahibi

Katılımcı 18, Kadın, 43 Yaş, Lise, Ev hanımı, Evli, 2 Çocuk sahibi

Katılımcı 19, Erkek, 35 Yaş, Orta okul, Pazarcı, Bekar, Çocuk yok.

Katılımcı 20, Kadın, 74 Yaş, Üniversite, Memur emeklisi, Evli, 2 Çocuk sahibi

Katılımcı 21, Kadın, 65 Yaş, Üniversite, Emekli banka müdürü, Evli, 2 Çocuk sahibi

- Katılımcı 22**, Kadın, 39 Yaş, Üniversite, Ev hanımı, Evli, 2 Çocuk
- Katılımcı 23**, Kadın, 33 Yaş, Orta okul, Bakıcı, Evli, 2 Çocuk sahibi
- Katılımcı 24**, yok, İlk okul, Esnaf bakkal, Evli, 4 Çocuk sahibi
- Katılımcı 25**, Kadın, 26 Yaş, Üniversite, Avukat, Bekar, Çocuk yok.
- Katılımcı 26**, Kadın, 34 Yaş, Üniversite, Muhasebe Uzmanı, Bekar, 1 Çocuk sahibi
- Katılımcı 27**, Kadın, 60 Yaş, Lise, Ev hanımı, Bekar, 4 Çocuk sahibi
- Katılımcı 28**, Erkek, 30 Yaş, Lise, İşsiz, Evli, 3 Çocuk sahibi
- Katılımcı 29**, Erkek, 45 Yaş, Lise, Otel çalışanı belboy, Evli, 2 Çocuk sahibi
- Katılımcı 30**, Erkek, 39 Yaş, Lise, Fabrika işçisi, Evli, 2 çocuk sahibi
- Katılımcı 31**, Erkek, 29 Yaş, Üniversite, Müdür, Bekar, Çocuk yok
- Katılımcı 32**, Erkek, 69 Yaş, Lise, Emekli, Evli, 3 çocuk sahibi
- Katılımcı 33** Erkek 23 Yaş/ Kadın 19 Yaş, Lise mezunu, Üniversite Öğrencisi, Bekar, Çocuk yok.
- Katılımcı 34**, Kadın, 39 Yaşında, Avukat, Üniversite Mezunu, Bekar
- Katılımcı 35**, Kadın, 64 Yaşında, Öğretmen, Üniversite Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi
- Katılımcı 36**, Erkek, 65 Yaşında, Öğretmen, Üniversite Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi
- Katılımcı 37**, Kadın, 38 Yaşında, Ev hanımı, Üniversite Mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi,
- Katılımcı 38**, Kadın, 45 Yaşında, Bebek bakıcısı, Ortaokul mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi,
- Katılımcı 39**, Erkek, 68 Yaşında, Emekli, İlkokul Mezunu, Evli, 3 Çocuk Sahibi
- Katılımcı 40**, Kadın, 48 Yaşında, Bebek Bakıcısı, Ortaokul mezunu, Evli, 2 Çocuk Sahibi,
- Katılımcı 41**, Erkek, 52 Yaşında, İşsiz, İlkokul Mezunu, Evli, 4 Çocuk Sahibi
- Katılımcı 42**, Kadın, 40 Yaşında, Mekân Sahibi, Doktora, Evli, 1 Çocuk Sahibi

EK.2

Görüşmeci Listesi Kültürpark Çalışanları:

Çalışan 1, Erkek, 45 Yaş, Lise, Güvenlik Görevlisi, 3 ve 10 yıl Görev süresi

Çalışan 2, Kadın, 38 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

Çalışan 3, Kadın, 29 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

Çalışan 4, Kadın, 28 Yaş, Lise, Tahsis (Salon) görevlisi, 2,5 yıl Görev süresi

Çalışan 5, Erkek, Yaş sorulmamış, Lise, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

Çalışan 6, Erkek, 33 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 2 yıl Görev süresi

Çalışan 7, Erkek, 36 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 8 ay Görev süresi

Çalışan 8, Erkek, Yaş sorulmamıştır, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 9 ay Görev süresi

Çalışan 9, Kadın, 26 Yaş, Üniversite, Güvenlik görevlisi, 4 yıl Görev süresi

Çalışan 10, Kadın, 31 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

Çalışan 11, Kadın, 32 Yaş, Lise, Güvenlik görevlisi, 3 yıl Görev süresi

1. Odak Grup Görüşmesi (3 ve 4'ler kişilik bir grup, güvenlik ve temizlik işçisi)
2. Odak Grup Görüşmesi(3 ve 4'ler kişilik bir grup, güvenlik ve temizlik işçisi)

EK.3

Kültürpark Kullanıcılarına Yönelik Derinlemesine Mülakat Soruları

1. Cinsiyetiniz
2. Eğitim Durumunuz
3. Mesleğiniz?
4. Medeni Durumunuz?
5. Çocuğunuz var mı? Varsa sayısı?
6. Kültürparkı kullanım amacınız?
7. Kültürparka nerden gelmektesiniz? Yakın mı oturmaktasınız? Semt adı belirtir misiniz?
8. Ne zamandır İzmir’de yaşıyorsunuz? (Kentte yaşama süreniz)?
9. Ne zamandır Kültürpark’a gelmektesiniz? Kültür Parkı nasıl haberdar oldunuz ve ilk ne zaman geldiniz?
10. Gelmek için hangi araçları kullanmaktasınız? Erişim kolay mı? Erişim için neler geliştirilebilir?
11. Kültürparka en çok hangi saatlerde ve günlerde gelmektesiniz (hafta içi/hafta sonu)
12. Kültürparkı kullanım sıklığınız? Hafta bir, gün aşırı, çok nadir, sıklıkla vs.
13. Kültürpark içinde en çok neler yapmaktan hoşlanmaktasınız?
14. Kültürparkı en çok kimlerle gelmektesiniz? bireysel/arkadaşlar/ aile /sevgili
15. Kültürpark ile ilgili en çok sevdikleriniz?
16. Kültürparkla ilgili değiştirmek istedikleriniz?
17. Kendinizi Kültürpark’ta güvende hissediyor musunuz? Güvenlik hizmetlerinden memnun musunuz?
18. Kültürparkı temiz buluyor musunuz? Alt yapı hizmetlerinden memnun musunuz?
19. Kültürparkla ilgili ne değişse ya da ne gibi düzenlemeler gelse mekâna daha çok gelirsiniz?

20. İzmir içinde Kültürparkı tercih etmedeki öncelikli sebebiniz nedir?
21. Sizce Kültürparka en çok kimler gelmekte? Parkı Kullananların profilleri hakkında bilgi verir misiniz?
22. Kültürparkı kullananlar ve kullanım Őekilleri ile ilgili sizi rahatsız eden Şeyler var mı?
23. WC, eŐme, vs. gibi temel ihtiyaçlara erişim kolay mı? Bu alanlar yeteri kadar hijyen mi?
24. Kltrparkın aydınlatmaları sizce yeterli mi?
25. Kültürpark sizce ferah mı yoksa kalabalık mı? Bu durum hafta içi ve hafta sonları farklılık göstermekte mi?
26. Park içinde yoğunluk en çok hangi noktalarda oluyor?
27. Üretici pazarının açılması ile birlikte parka gelen profilinde bir değişiklik yaşandı
28. Eklemek istediğiniz başka bir nokta var mı?

EK.4

Kültür Park Çalışanlarına Yönelik Derinlemesine Mülakat Soruları

1. Cinsiyetiniz
2. Eğitim Durumunuz
3. Mesleğiniz/Göreviniz
5. Kaç yıldır Kültür Parkta çalışmaktasınız?
4. Gözlemleriniz doğrultusunda Kültür Parkta en çok hangi yaş grubu gelmektedir?
Hangi yaş grubu en çok hangi saatte gelmektedir?
5. Kültür Parkta en çok hangi amaç ile gelinmektedir? Ziyaretçilerin geliş amaçları, cinsiyetleri, eğitim durumları, yaşlarına göre farklılık göstermekte midir?
6. Kültür Parkla ilgili en çok hangi konuda şikâyet almaktasınız?
7. Kültür parkla ilgili güvenlik sorunları yaşanmakta mıdır? Bu sorunları en çok kimler çıkarmaktadır?
8. Kültür Parkta gelenler en çok hangi alanları kullanmaktadır? Ziyaretçilerin yaşı, cinsiyeti, eğitim durumu gibi değişkenler bu durumda etkili olmakta mıdır?
9. Kültür Park en yoğun gece mi gündüz mü olmaktadır? Gece ve gündüz gelenlerin profili değişmekte midir?
10. Sizce Kültür Park ile ilgili en temel problemler nelerdir?
11. Kültür Parkta gelenler ile ilgili zaman içinde bir değişim gözlemlediniz mi? Evet ise bu durum ne ile ilgili olabilir?
12. Kültür Parkta hafta içi ve hafta sonu gelenler arasında bir farklılık gözlemlediniz mi?
13. Gözlemleriniz doğrultusunda Kültür Parkta ağırlıklı olarak kadınlar mı erkekler mi gelmektedir? Kadın ve erkeklerin mekâna geliş saatleri farklılık göstermekte midir?
14. Kültür Parkta ile neler değiştirilse daha çok ziyaretçiye ulaşılır?
15. Üretici pazarının açılması ile birlikte parkta gelen profilinde bir değişiklik yaşandı mı?

16 Sizce en çok hangi semtlerden ziyaretçiler geliyor? Hangi ulaşım araçlarını kullanıyorlar?

17. Kültür Park'a ağırlıklı olarak yerel halk mı yoksa turistler mi ağırlıklı olarak geliyor? Gelenlerin sizce sürekli bir kullanım alışkanlığı var mı? Aynı yüzleri sıklıkla gördüğünüz olur mu?

18. Eklemek istediğiniz başka bir nokta var mı?